

úradu 8½ siah dreva. Táto povinnosť prešla pravdepodobne na politickú obec s urbarialistov pri prevzatí urbárskeho majetku — v rozme-
roch 83 honov — do svojej správy, ktorý politická obec manipuluje a
užíva, v dôsledku čeho i s týmto majetkom pôvodne spojené ťarchy je po-
vinna znašať.

O sťažnosti napadajúcej toto rozhodnutie uvažoval nss takto: — —

Sťažnosť vytýka, že v danom spore neboly kompetentné meritorne
rozhodovať adm. úrady, t. j. že neboly kompetentné posúdiť udajnú po-
žiadavku rím.-kat. farára, pretože dľa stálej súdnej praxe, jestli je zá-
klad takejto požiadavky sporný, adm. úrad môže len to ustáliť, že ná-
sledkom spornosti základu má byť rím.-kat. farár na porad práva od-
kázaný.

K týmto vývodom sťažnosti slušelo uviesť:

Nss sotrvál i v danom prípade na právnych názoroch, ktoré háji vo
svojej konstantnej judikature, že totiž povinnosť prispievať k dôchod-
kom rím.-kat. farára dodávaním dreva je povahou svojou zásadne dáv-
kou verejnoprávnou (vid' Boh. A 6614/27), a že o takýchto dávkach roz-
hodujú zpravidla úrady správne, leda že by šlo o záväzok zakladajúci
sa na titule súkromoprávnom, alebo že by bola na spore otázka, kto
z niekoľko osôb je z titulu súkromoprávneho k plneniu zaviazaný, v kto-
rých dvoch posledne menovaných prípadoch nastupuje príslušnosť
riadnych súdov (vid' Boh. A 6614/27, 9036/31, 9365/31 a 10.236/32).
Z týchto zásad hájených konstantnou judikaturou nss-u plynie, že pre
otázku, zda sú úrady správne kompetentné rozhodovať spory o dodáv-
kach dreva rím.-kat. farárovi, je nerozhodnou tá okolnosť, zda právny
základ povinnosti je či není sporný, ale že pre túto kompetentnú otázku
je rozhodná povaha onoho záväzku, totiž zda záväzok ten je verejno-
právny či súkromoprávny.

Podľa správnych spisov sťažujúca si obec už vo svojom odvolaní
do rozhodnutia úradu I. stolice poprela verejnoprávnú povahu onoho
záväzku, keďže vo svojom odvolaní namietala, že neide tu vôbec o zá-
väzok obce spočívajúci na kanonickej vizitácii, ale že ide o dar (»do-
num«), tedy o záväzok spočívajúci na súkromoprávnom pomere.

Žal. úrad však v napadnutom rozhodnutí nezaoberal sa vôbec touto
námietkou odvolania sťažujúcej si obce, od riešenia ktorej závisela —
ako je to vyše uvedené — príslušnosť úradov správnych k rozhodovaniu
v danom prípade, lebo však v napadnutom rozhodnutí zistil za skutok
to, že podľa kanonickej vizitácie onen záväzok zaťažoval býv. urbár-
nikov, a vyslovil len to, že tento záväzok prešiel »pravdepodobne«
s týchto urbárikov na sťažujúci si obec preto, lebo obec prevzala do
svojej správy majetok urbárikov, aniž by náležite tak po stránke skut-
kovej ako i právnej odôvodnil, že i dotyčne sťažujúcej si obce ide tu
o záväzok verejnoprávny. Tento nedostatok odôvodnenia napadnutého
rozhodnutia zakladá podstatnú vadu pokračovania. — — —

Č. 10.998.

**Ž i v n o s t e n s k é p r á v o: I. * Zakáže-li okresní úřad na základě
§ 54 odst. 2 živn. řádu zaměstnávatí ženy jako číšnice ve vešch živno-
stech hostinských a výčepnických svého okresu, nepozbývá tento zákaz**

povahy generální úpravy uvedené kategorie živností tím, že si úřad vyhradí povolovati ze zákazu výjimky v případech zvláštního zřetele hodných. — II. Zákaz uvedeného druhu neodporuje ustanovením §§ 106 a 108 ústavní listiny.

(Nález ze dne 16. ledna 1934 č. 490.)

V ě c: Karel W. v Ú. proti zemskému úřadu v Praze o živnostensko-policejní úpravu živnosti hostinské a výčepnické.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: Okr. úřad v Ú. zakázal vyhláškou z 10. listopadu 1930 na základě § 54 živn. ř. zaměstnávat ženy jako číšnice ve všech hostincích, barech a v kavárnách v okrese ú-ckém a vyhradil si v případech zvláštního zřetele hodných povolit na zvláštní žádost majitele koncese hostinské zaměstnávání číšnic. Odvolává se na tuto vyhlášku, žádal st-l, aby mu bylo povoleno v jeho živnosti hostinské a výčepnické zaměstnávat jednu ženskou sílu pomocnou.

Výměrem okr. úřadu z 5. února 1931 nebylo žádosti vyhověno, ježto chybí podklad pro výjimečné udělení žádaného povolení. Odvolání z tohoto výměru bylo zamítnuto nař. rozhodnutím z důvodu, že zaměstnávat číšnice přičí se veřejnému zájmu, ježto podle zkušeností, jichž bylo na- byto s číšnicemi, jakož i vzhledem na stížnosti z řad obecnstva, nedoporučuje se trpěti používání jejich v hostincích, neboť hlášení případů pohlavně onemocnělých číšnic se stále množí. K vývodům odvolání bylo podotknuto, že st-l může se zřetelem k zjištěnému poměrně malému rozsahu jeho podniku živnostenského sám se svou manželkou, i když se přihlíží k jeho chorobě a k tomu, že manželka obstarává také domácnost, obsloužit hosty ve své živnosti, a netřeba mu k tomuto účelu zaměstnávat číšnici. Číšnice svou přítomností dávají jen podnět k provozování tajné prostituce a jiných nepřístojností, což pak vede k oněm neblahým důsledkům, jak byly uvedeny.

O stížnosti na toto rozhodnutí uvažil nss toto:

Vyhláška okr. úřadu v Ústí n. L. z 10. listopadu 1930, zakazující zaměstnávat ženy jako číšnice v hostincích, barech a kavárnách v okrese ú.-ckém, byla, jak se v ní výslovně uvádí, vydána na základě § 54 odst. 2 živn. řádu, kde jest stanoveno, že určité živnosti, mezi nimi i živnost hostinská a výčepnická, jsou podrobeny živnostensko-policejní úpravě, která se může vztahovati k jednotlivým druhům živností i k jednotlivým živn. podnikům.

Stížnost připouští, že na základě právě cit. ustanovení mohla pro živnost hostinskou a výčepnickou býti vydána okr. úřadem úprava, mající povahu závazné generální normy, má však předem za to, že obsah úpravy, jak byla provedena ve vyhlášce uvedeného okr. úřadu z 10. listopadu 1930, přičí se ustanovení §§ 106 a 108 úst. listiny a nemá proto vyhláška ta závazné moci. Rozpor obsahu vyhlášky s uvedenými ustanoveními úst. listiny spatřuje stížnost v tom, že zákazem ženské obsluhy v živnostech hostinských a výčepnických znemožňuje se ženám vykoná-

vati práce živn. pomocníků v živnosti hostinské a případně i nastoupiti tuto živnost, z čehož na druhé straně vyplývá výsada příslušníků mužského pohlaví.

Stížnosti nebylo možno přisvědčiti.

Cit. § 106 úst. listiny pravi, že výsady pohlaví, rodu a povolání se neuznávají, a jest zařazen v hlavě páté, nadepsané »Práva a svobody, jakož i povinnosti občanské«; z jednotlivých ustanovení v této hlavě uvedených pak plyne, že jsou zde normována, pokud jde o práva, tak zvaná základní práva občanů. Do téže hlavy jest pojat i § 108, stanovící, že každý občan čsl. může . . . vykonávati výdělkovou činnost v mezích všeobecných právních ustanovení.

Z tohoto posléz uvedeného předpisu jde, že vykonávání výdělkové činnosti není oprávněním vůbec neomezeným, nýbrž že jest přípustno toliko v mezích všeobecných ustanovení právních. Stanovení těchto mezí přenechává ústavní listina normotvorné činnosti orgánů k tomu povolaných, která určuje rozsah a obsah té které výdělkové činnosti. Takovým všeobecným právním ustanovením jest i živn. řád a nařízení na jeho základě vydaná, a může jím proto býti i úprava, provedená na základě nahoře cit. § 54 živn. řádu. V tomto světle jeví se úprava taková, byl-li jí — jako v dnešním případě — vysloven zákaz zaměstnávat ženy v hostinské živnosti, jen stanovením mezí, v nichž vykonávání výdělkové činnosti jest ženám podle § 108 úst. listiny svobodno, nikoliv porušením práva příslušníků ženského pohlaví vykonávati výdělkovou činnost. Současně pak nelze výhodnější postavení příslušníků mužského pohlaví, jež ze zákazu takového vyplývá, pojímati jako »výsadu pohlaví« ve smyslu § 106 úst. listiny, neboť jde tu o prostý důsledek toho, že § 108 úst. listiny právě neuznává neomezenou volnost provozování výdělkové činnosti, nýbrž jen v mezích všeobecných právních ustanovení. Neprávem proto stížnost vytýká, že přičic se uvedeným ustanovením úst. listiny nemá cit. vyhláška okr. úřadu v Ústí n. L. závazné moci.

Stížnost ovšem nepřestává na této námitce, nýbrž dovozuje dále, že podle § 54 živn. řádu sluší rozeznávat mezi generální úpravou celé kategorie živností, závaznou pro všechny živnosti toho kterého druhu, a mezi speciální úpravou, postihující jednotlivý živn. podnik. V prvním případě jde o normu, v druhém případě o individuální správní akt, jenž se však musí opírat o konkrétní skutečnosti, jež odůvodňují závěr, že zřetele živn. policie vyžadují, aby určitému živnostníku byl uložen závazek, jenž ostatní živnostníky nepostihuje. Svou formou jeví se podle stížnosti vyhláška okr. úřadu v Ústí n. L. z 10. listopadu 1930 jako abstraktní norma, svým obsahem jí však není, neboť tím, že okr. úřad vyhradil si povolovati výjimky ze zákazu ve vyhlášce vysloveného, jsou zákazem tím stíženy jen některé živnosti hostinské, aniž se však, jak by toho u individuálního správního aktu bylo třeba, zjišťuje, že jsou tu konkrétní skutečnosti, jež by u těchto živností policejní úpravu odůvodňovaly.

Ani tu nebylo možno dáti stížnosti za pravdu. Zákaz zaměstnávat ženy jako číšnice jest ve zmíněné vyhlášce okr. úřadu vysloven pro všechny hostince, bary a kavárny okresu, takže po této stránce nemůže býti pochybnosti, že jde o generální úpravu určitého druhu živnosti,

nikoli o speciální úpravu určitých živn. podniků. Dávaje takto normu, zakazující užívati v řečené kategorii živností ženy jako číšnice, stanovil ovšem okr. úřad výhradu, že povolí ze zákazu výjimky v případech zvláštního zřetele hodných na základě zvláštní žádosti, leč touto výhradou nepostihuje jednotlivé živn. podniky individuálně určené, nýbrž prohlašuje všeobecně, že povolí výjimky v případech zvláštního zřetele hodných. Jde tedy o výhradu určenou opět generálně, a pak ovšem nemůže výhrada taková vtisknouti celému obsahu vyhlášky povahu speciální úpravy jednotlivých živn. podniků. Zákaz zaměstnávati ženy jako číšnice v uvedené kategorii živností zůstává proto i přes onu výhradu generální úpravou této kategorie živností, jak k ní živn. úřad ve smyslu 2. odst. § 54 živn. řádu oprávněn byl.

Ve věci samé uznává stížnost výslovně, že povolení výjimky ze zákazu zaměstnávati ženy jako číšnice v uvedené kategorii živností vyhradil okr. úřad svému volnému uvážení. To také skutečně vyplývá z obsahu oné výhrady, jež praví, že okr. úřad povolí zaměstnávání číšnic jen v případech obzvláště zřetele hodných, aniž se skutečnosti, jež bude úřad uznávati za obzvláště zřetele hodné, jakkoli precisují, takže jest vyhrazeno úřadu volně posouditi, zda určité skutečnosti za obzvláště zřetele hodné uzná či nikoli. Ale pak neposkytuje ona výhrada na výjimečné zaměstnávání číšnic právního nároku, a nemohlo proto tím, že v postupu instancí žal. úřad st-li zaměstnávání číšnice nepovolil, býti zasaženo do subj. práva st-lova, nechť se tak stalo z důvodu jakéhokoliv. Důsledně nemohlo proto býti uznáno ani za podstatnou vadu, že žal. úřad výsledek svého šetření st-li neoznámil.

Č. 10.999.

Živnostenské právo. — Řízení před nss-em: Společenstvo hostinských není legitimováno ke stížnosti na nss do rozhodnutí živn. úřadu, kterým úřad odepřel odejmouti majiteli koncese hostinské tuto koncesi podle § 57 odst. 2 živn. ř.

(Nález ze dne 16. ledna 1934 č. 578.)

V ě c: Společenstvo hostinských a výčepníků v M. proti zemskému úřadu v Praze o koncesi hostinskou a výčepnickou.

V ý r o k: Stížnost se odmítá pro nepřípustnost.

D ů v o d y: K oznámení společenstva hostinských a výčepníků v M. odňal okr. úřad v Mladé Boleslavi výměrem z 11. července 1930 podle § 57 odst. 2 živn. ř. Anně D. koncesi hostinskou a výčepní se stano-
vištěm v N., která jí byla udělena výměrem okr. hejtmanství v Mladé Boleslavi ze 17. července 1903 a to z toho důvodu, že se živnost od 1. ledna 1930 po dobu více než 6 měsíců přerušila, a z toho dalšího důvodu, že v obci Č., která má 1465 obyvatel, jest již sedm hostinských koncesí a jest tudíž místní potřeba kryta.

K odvolání Anny D. žal. úřad nař. rozhodnutím zrušil výměr prvé stolice a to z toho důvodu, že Anna D. přerušila provozování živnosti hostinské proto, že dosavadnímu pachtýři vypršela pachtovní smlouva